

[Aksel Larsen.]

sukkerafgift ind under dette lovforslag, skyldes det ikke alene det forhold, som det ærede medlem hr. Carl P. Jensen hentydede til, men også, at man er opmærksom på, at sukkeret måske direkte spiller en stor rolle i den grønlandske befolknings ernæring.

Altså, mit parti vil ikke ubetinget stille sig afvisende over for denne måde at skaffe øgede indtægter til den grønlandske landskasse på, selv om vi dog ville ønske, at man ville undersøge, om det var muligt at skaffe disse indtægter på anden måde. Jeg er klar over, at det er et meget stort spørgsmål, der kræver meget store reformer, og vi vil altså ikke på forhånd afvise at gå ind for noget i retning af det, der her foreslås, selv om vi naturligvis må se på, hvordan lovforslaget bliver ændret ved udvalgsbehandlingen og ved anden behandling, før vi tager endelig stilling til det.

Så er der imidlertid den anden del af lovforslaget, der omhandler det forhold, at der skal udregnes to særpristal. Nu kan jeg forstå, at der er nogle af de ærede ordførere, der er forbavset over, at der findes to lønregulerende pristal i Grønland. Det findes der mig bekendt også i det, man kalder det egentlige Danmark. Det er noget, vi er så vant til at operere med, et lønregulerende pristal for tjenestemænd og et lønregulerende pristal for lønmodtagere, hvis lønninger er overenskomstmæssigt reguleret; det er vel det samme, der gør sig gældende for Grønland. Men vi føler os aldeles ikke overbevist om, at det vil være rimeligt at gennemføre det, der foreslås her af det grønlandske landsråd, og som regeringen gør til sit forslag, nemlig at man ved udregning af særpristal formindsker de lønninger, som arbejdere og tjenestemænd i Grønland skulle have.

Vi kender herhjemme fra indgrebene i lønninger derved, at man reducerer ikke prisstigningerne, men de stigninger, der giver sig udtryk i de lønregulerende pristal. Vi er modstandere af, at man på den måde laver fusk med de lønregulerende pristal. Det er at lave fusk med overenskomster, med lønningsreglementer o. s. v. Jeg går ud fra, at lønninger for tjeneste- og bestillingsmænd i Grønland ligesom her i det

egentlige Danmark er fastsat i henhold til en lønningslov, og der står ikke noget i den lønningslov om, at man pludselig kan forringe disse lønninger ved at lave om på pristallet. Der findes arbejdsoverenskomster, der regulerer lønninger, og disse arbejdsoverenskomster er sluttet på grundlag af et bestemt prisniveau og med aftale om, at hvis priserne stiger af den ene eller den anden grund, skal også pristallet stige, og så skal lønningerne reguleres.

Vi har herhjemme været ude for, sidst i juni måned i år, at man ved en særlig lovbestemmelse har gjort attentat på, hvad der står i lønningsloven og i den lønoverenskomst for arbejderne, som blev vedtaget her i tinget. Vi synes ikke, at den slags er rimeligt, og selv om man kommer med argumenter om hensynet til de frie erhvervsdrivende i Grønland, kan det ikke få os til at glemme, at det principielt vil være en uretfærdighed, man begår, når man giver sig til på den måde at udregne et særpristal.

Vi kan derfor, hvad denne del af lovforslaget angår, ikke give udtryk for nogen velvilje, og vi må på grund af dette og på grund af de bemærkninger, jeg i øvrigt har fremført om mit partis stilling til lovforslaget, forbeholde os vor endelige stilling, til lovforslaget kommer til henholdsvis anden og tredje behandling.

A. Lyng: Den højtærede minister for Grønland har i sin fremsættelsestale vedrørende ændring i loven om indførselsafgifter for Grønland givet en udmærket oversigt vedrørende baggrunden for landsrådets ønske om forhøjelse af afgifterne af sukkervarer og cigaretter. Landskassen ønsker derved at dække et underskud på næsten 1,1 mill. kr. i budgettet for 1957-58. Jeg vil derfor kun komme med enkelte supplerende oplysninger.

En stor del af de offentlige opgaver, det påhviler kommunerne at varetage i andre danske landsdele, varetages i Grønland af staten. Det, som påhviler de grønlandske kommuner og landskassen, er for det meste sociale opgaver og andre lignende ting som bygning og drift af alderdomshjem, motorbådsforsikring, bådebyggeri, den offentlige renovation, kommunale værksteder og badeanstalter, delvis vandforsyningsanlæg, ud-